

Bleking gir mer arbeid

Bleking av tenner skaper nye utfordringer både for tannleger og tannteknikere. Det er sjelden bleking ikke medfører mer arbeid, hevder tanntekniker Mogens Gad, som mener at enkelte tannerstatninger fremstår som dårligere i dag enn for noen år siden, og at de dårligste resultatene kommer der hvor resttannsettet er bleket.

Med utgangspunkt i pasientenes ønsker og forventninger til moderne estetisk tannpleie, er bleking blitt et mer og mer vanlig tilbud hos norske tannleger, og jeg ser ikke noe galt i å drive med bleking av tenner, sier Mogens Gad. – Men det vi er opptatt av, er hva som skjer farvefysisk når tennene blekes, og hvordan vi som tannteknikere, og for den saks skyld tannleger, skal forholde oss til dette.

– Hva er det som skjer ved bleking, bortsett fra at tennene blir hvitere?

– Det er en kjensgjerning at naturlige tenner får en endring i brytningsindeks når de blir utsatt for bleking. Indeksen endres ikke gjennom hele tannen, bare i emaljen. Dette gir oss tannteknikere nye utfordringer når vi skal lage tannerstatninger, og vi ser at de materialene vi har brukt 30 år på å utvikle ikke passer dagens virkelighet.

– Hva kan tannlegen gjøre for å tilpasse seg den nye virkeligheten?

– Det aller viktigste en tannlege kan gjøre, er å registrere grunnfargen hver gang han eller hun får en ny pasient. Den informasjonen er avgjørende for resultatet når det skal lages tannerstatninger. Tannlegen bør registrere grunnfargen på alle pasientene sine i utgangspunktet, selv når det ikke er snakk om bleking. Det er fordi pasienten ofte får utført bleking et annet sted enn hos tannlegen, og etter bleking er det veldig vanskelig å finne ut hva som var underlagsfargen. For tannteknikeren som skal lage keramer tilpasset resttannsettet, er det å få vite hvor mye gulhet eller brun-

Tanntekniker Mogens Gad i Oslo ser at bleking av tenner ofte fører med seg ekstraarbeid, både for tannlege og tanntekniker.

het pasienten hadde i utgangspunktet uavhengig av bleking, helt essensielt.

– Er det andre ting du mener tannleger bør gjøre eller være klar over?

– Jeg mener at alle som driver med estetisk tannbehandling må ha belysning som harmonerer mest mulig med dagslys, og slik at man oppnår skygge. Med det mener jeg helt konkret neonrør 950 eller 960 fullfarve, som er plassert i lengderetning med pasienten, maksimalt 80 cm fra pasientens munn.

For øvrig har hovedregelen alltid vært at jo mer informasjon vi tannteknikere får fra tannlegen, jo bedre er det. Opplysninger vi trenger er digitalt foto, før og etter preparering, og den fargeskala man synes passer best til det man ser.

Før, da det alltid lå gull bak, snakket vi mest om farger på tenner, men nå når vi bruker keramer som er gjennomskinnelige og som gir et resultat som er mer likt naturen, er det mer snakk om brytninger. Etter at bleking er blitt mer og mer vanlig, opplever vi at tannerstatninger ofte passer dårligere inn enn for noen år siden, for når en tann er bleket, er det ikke så lett å finne noe som matcher.

– Er det du sier nå ensbetydende med at dette med bleking bringer med seg noe som blir dyrt for pasienten?

– Ja, det kan du si. Og i den sammenheng er det viktig å minne om at alt som heter tannerstatninger i fronten bør gjøres etter bleking. For jeg vil påstå, i hvert fall ideelt sett, at alt tannerstatningsarbeid i fronten som er foretatt for bleking, må gjøres på nytt etter bleking. Det er derfor jeg sier at bleking ofte fører med seg en større eller mindre mengde tilleggsarbeid for tannlege og tanntekniker. Det er kommet en ny hverdag i kjølvannet av blekingen, som handler om å behandle tenner opp til et akseptabelt estetisk nivå etter bleking. Og det skjer naturligvis mye på materialsiden, der det utvikles nye keramer og metoder som er rettet mot nyere estetisk tannbehandling, som blant annet bleking. Det er mye nytt å lære både for tannleger og tannteknikere, og det gjelder å følge med, holde seg oppdatert og gå på kurs, avslutter Mogens Gad.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi